

BASIN

Sayın
Ziyad EBÜZZİYA
P.K. 440 - İstanbul

ŞEHİR

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1716

Kevork PAMUKCIYAN
Şahadet Sok. 18-22, Nil apt. D.7
FERİKÖY

23 Ekim 1983

Multerem Ziyad Ebüzziye Bey,

Geselerde zat-ı âliniye söz vermiş olduğum, Vahan Efendinin biyografisini
lisikte sunuyorum. Mezunlar hakkında da müsait zamanlarda bilgi vermeğe
çalışacağım. Ancak 20 Kuruma kadar devamlı surette, Ermeni harfli Türkçe bu
çok üzerinde çalışmak mecburiyetindeyim.

Saygılarımı sunar, iyi selhatlar ve başarılar dilerim efendim.

R. Pamukçiyaz

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E. 1716

Devlet adamı ve hukukçu; 1832 de İstanbul'da doğup, 14 Nisan 1891 de orada vefat etmiştir. 1 Temmuz 1843 de vefat eden Kayserili Sarkis Vahanyan'ın, ve aslen Eğinli olan Nazlı Arzumanyan'ın evlâdudur. Ailece Yeniköydeki Ermeni Kilisesinin avlusunda gömüldüğüdür.

1848 de, tahsiline devam etmek üzere Paris'e gitmiştir. Kimya tahsilinde bulunarak, 1852 de mezun olup, İstanbul'a avdet etmiştir. 1853 de, «Kimyakan kidutyantz isgizpın. ki» (Kimya ilimleri yöntemi) adlı Ermenice bir eser vermiştir. Aynı yıl, ve 1855-1859 yılları arasında Patrikhane Tedrisat Heyetine üye olmuştur. 1861 de dahi altı ay aynı görevde bulunmuştur. 1867-1869 yıllarında ise, Patrikhane Yönetim Kurulu ~~Paşası~~ Meclisine üye olmuştur.

Devlet görevine, 1860 da yeni terakül eden Ticaret Mahkemesi üyesi olarak girmiştir. 1864 de 2. ci Ticaret Mahkemesi başkanı tayin edilmiştir. 1867 de Ulâ-yı Sani rütbesi ile taltif olmuştur. 1868 de Ticaret nazırı yardımcısı tayin nasp olmuştur. 1869-1874 yıllarında Ahkâm-ı Adliye âzabliğinde bulunmuştur. 24 Aralık 1871 de Maarif Nezareti müstesarı, ve 1872 de ise Devlet Şûrası üyesi olmuştur. 1872-1873 yıllarında Mekteb-i Sultânî müdürlüğünde bulunmuştur. Aynı vazifede iken, 16 Mart 1872 de Nafia Nezareti müstesarlığına getirilmiştir. 13 Mayıs 1872 de tekrar Ahkâm-ı Adliye üyesi tayin edilmiştir. Mezkûr makam, o sıralarda, Adliye Nezaretini yeniden teşkilâtlandırmakla meşgulde. 1875 yılı Hafiran ayında Devlet Şûrası üyesi seçilmiştir. 1 Aralık 1875 de ise Adliye Nezareti müstesarı olmuştur ve ölümüne kadar işbu vazifede kalmıştır. Görev esnasında gölgede kalarak, hemen hemen bütün işleri kendisi tedvir etmiştir. 1876 yılı Şubat ayında bir müddet muvakkaten Adliye Nazırı vazifesini de üstlenmiştir. 1877 de, aynı zamanda Ahkâm-ı Adliye başkanlığı müstesarlığında da bulunmuştur.

Yine 1877 de Adli kanunları tetkik etmek üzere Avrupaya gitmiştir. Aynı yılın Temmuz ayında İstanbul'a avdetinde, Adliye Nazırı Asım Paşa Edirneye gönderilmiş olduğundan, iki ay muavinini olarak işleri yönetmiştir. 1881 yılı Mayıs ayında, Cezaet Paşa Yıldızda, Midhat Paşa'nın ve diğer suç zanlılarının meselesiyle meşgul olduğu zaman, Ohannes Efendi tekrar vekâleten nazırlık görevinde bulunmuştur.

15 Hafiran 1890 tarihindeki Kumkapı mümayizinden sonra, Abdülhamid, Artin Paşa Dadyan'dan, Agop Paşa Kafazyan'dan ve Vahan Efendiden mürekkep bir heyet teşkil etmiştir. Gayesi Patrik Horen Azıkyan'ın istifa nedenlerini tetkik edip, istifasını geri almaya zorlamaktır. Fakat komisyon müsbet bir netice elde edememiştir.

23 Ekim 1983

K. PAMUKCIYAN

Bibl. Hrant Asadun «İstanbul Ermenileri ve Patrikleri», İst. 1901, s. 255 (Ermenice); «Yedikule Ermeni Hanıkarhanesi salnamesi» (Ermenice), 1910, s. 471; Teotik salnamesi (Ermenice), Paris, 1927, s. 566; Arşak Alboyanyan, «Kayseri Ermenileri Tarihi», (Ermenice), Kahire, 1937, cilt 2, s. 2118-2119; Agop Martayan-Dilâçar, «Ermeni Kültürü umumi panoraması» (Ermenice), «Marmaran gazetesi», 7 Ekim 1963 sayıs.

5E12593